

NACRT

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O VJEŽBENICIMA U PRAVOSUDNIM
TIJELIMA I PRAVOSUDNOM ISPITU**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O VJEŽBENICIMA U PRAVOSUDNIM TIJELIMA I PRAVOSUDNOM ISPITU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju uvjeti za prijam vježbenika u sudove i državna odvjetništva (u daljnjem tekstu: pravosudna tijela), trajanje, program i način provođenja vježbeničke prakse i stručnog obrazovanja za druge osobe sa završenim integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem prava (u daljnjem tekstu: studij prava) koje namjeravaju pristupiti polaganju pravosudnog ispita te uvjeti i postupak prijama na stručno osposobljavanje radi stjecanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita.

(2) Ovim se Zakonom uređuje postupak prijavljivanja te program, način polaganja i vrednovanja pravosudnog ispita.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. PRIJAM VJEŽBENIKA I NAČIN OBAVLJANJA VJEŽBENIČKE PRAKSE U PRAVOSUDNIM TIJELIMA

Članak 3.

(1) Vježbenici u pravosudnim tijelima su državni službenici zaposleni na određeno vrijeme u duljini trajanja vježbeničke prakse predviđene ovim Zakonom.

(2) Na vježbenike u pravosudnim tijelima se na odgovarajući način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava i obveze državnih službenika, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 4.

(1) Broj raspoloživih vježbeničkih mjesta u pravosudnim tijelima određuje planom prijama ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa u skladu s mjerilima za određivanje broja službenika.

(2) Osim donošenja plana prijama za kalendarsku godinu (kratkoročni plan), ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa će po potrebi donijeti i srednjoročni plan (za vrijeme od dvije godine) i dugoročni plan (za vrijeme od četiri godine).

(3) Plan prijama iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu državnog proračuna za kalendarsku godinu na koju se plan odnosi.

Članak 5.

(1) Vježbenik u pravosudnom tijelu može biti osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. hrvatsko državljanstvo
2. zdravstvena sposobnost za rad
3. završen studij prava.

(2) Za prijam osobe koja je strani državljanin ili osoba bez državljanstva, pored ispunjavanja uvjeta propisanih posebnim zakonom, potrebno je prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

(3) Za vježbenika ne može biti primljena osoba kod koje postoji zapreka za prijam u državnu službu prema propisima o državnim službenicima.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, državljani država članica Europske unije mogu biti primljeni za vježbenike u pravosudnim tijelima ako ispunjavaju uvjete iz stavka 1. točke 2. i 3. ovoga članka te ako ne postoji zapreka iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 6.

(1) Slobodna mjesta vježbenika utvrđena planom prijama iz članka 4. ovog Zakona popunjavaju se javnim natječajem koje objavljuje ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa u Narodnim novinama i na svojoj mrežnoj stranici.

(2) Provjeru znanja i ocjenjivanje kandidata provodi Povjerenstvo za izbor vježbenika u sastavu od tri člana.

(3) Članove Povjerenstva za izbor vježbenika na vrijeme od dvije godine imenuje ministar nadležan za poslove pravosuđa, i to jednog iz reda rukovodećih službenika ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa, jednog iz reda sudaca na prijedlog predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske te jednog iz reda zamjenika državnih odvjetnika na prijedlog Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske.

(4) Svaki od članova Povjerenstva za izbor vježbenika ima tri zamjenika koji se imenuju na isti način kao i članovi.

(5) Članovima Povjerenstva za izbor vježbenika i njihovim zamjenicima pripada naknada za rad u visini koju posebnom odlukom odredi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 7.

(1) Na slobodno vježbeničko mjesto primit će se oni kandidati koji u postupku odabira ostvare ukupno najveći broj bodova.

(2) Ukupan broj bodova određuje se na osnovi rezultata ocjena završenog studija prava, kao i na osnovi pisane provjere znanja te provedenog strukturiranog razgovora, na kojem se utvrđuju profesionalni ciljevi i motivacija kandidata za rad u pravosudnim tijelima.

(3) Broj bodova ostvaren na temelju završenog studija prava može iznositi najviše 50% bodova, broj bodova ostvaren na temelju pisane provjere znanja iznosi najviše 40%, dok se na temelju rezultata provedenog strukturiranog razgovora može ostvariti najviše 10% bodova.

(4) Ako ima više kandidata s istim ukupnim brojem bodova nego što ima slobodnih vježbeničkih mjesta, odabiru se oni kandidati koji pravo prednosti ostvaruju prema posebnom zakonu. Ako ima više kandidata s istim ukupnim brojem bodova nego što ima slobodnih vježbeničkih mjesta koji ne ostvaruju prednost prema posebnom zakonu, odabiru se oni kandidati koji su ostvarili veći broj bodova na temelju pisane provjere znanja.

(5) Način utvrđivanja broja bodova iz stavka 2. ovoga članka, sadržaj pisane provjere znanja i strukturiranog razgovora pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 8.

(1) Nakon provedenog postupka Povjerenstvo za izbor vježbenika utvrđuje listu kandidata koje predlaže za izbor ministru nadležnom za poslove pravosuđa.

(2) Izabrani kandidat prima se u državnu službu na određeno vrijeme rješenjem ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor.

(4) Kandidat postaje vježbenik danom početka rada, kojeg rješenjem o rasporedu na radno mjesto utvrđuje pravosudno tijelo u koje je vježbenik izabran.

(5) Dan početka rada vježbenika iz stavka 4. ovoga članka može se iz opravdanih razloga odgoditi za najviše 60 dana, o čemu se donosi posebno rješenje.

(6) Ako osoba primljena u državnu službu ne započne raditi određenog dana, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa ukinut će rješenje o prijemu u državnu službu i rješenje o rasporedu na radno mjesto te osobe, u kojem će se slučaju izabrati sljedeći kandidat po broju bodova.

Članak 9.

(1) Vježbenička praksa traje dvije godine, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Vježbenici obavljaju vježbeničku praksu u općinskim, županijskim, trgovačkim i upravnim sudovima te u općinskim i županijskim državnim odvjetništvima.

Članak 10.

(1) Stručno obrazovanje vježbenika u pravosudnim tijelima sastoji se od vježbeničke prakse u pravosudnim tijelima i od sudjelovanja u stručnim radionicama Pravosudne akademije.

(2) Cilj stručnog obrazovanja vježbenika je stjecanje uvjeta za polaganje pravosudnog ispita i stručno osposobljavanje za samostalno obavljanje poslova pred pravosudnim tijelima.

(3) Program i ocjenjivanje stručnog obrazovanja vježbenika u pravosudnim tijelima pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa uz prethodno mišljenje Pravosudne akademije.

Članak 11.

(1) Tijekom vježbeničke prakse sudački vježbenik dužan je provesti najmanje četiri mjeseca u građanskom prvostupanjskom odjelu, dva mjeseca u kaznenom prvostupanjskom odjelu, po jedan mjesec u drugostupanjskom građanskom i drugostupanjskom kaznenom odjelu, po jedan mjesec u trgovačkom i upravnom sudu te dva mjeseca u državnom odvjetništvu. Vrijeme do ispunjavanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita vježbenik će provesti prema rasporedu čelnika pravosudnog tijela u koje je raspoređen.

(2) Tijekom vježbeničke prakse državnoodvjetnički vježbenik dužan je provesti najmanje deset mjeseci prakse na sudu, od čega po tri mjeseca na građanskom prvostupanjskom odjelu i na kaznenom prvostupanjskom odjelu, po jedan mjesec u drugostupanjskom građanskom i kaznenom odjelu te po jedan mjesec u trgovačkom i upravnom sudu. Vrijeme do ispunjavanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita vježbenik će provesti prema rasporedu čelnika pravosudnog tijela u koje je raspoređen.

Članak 12.

(1) Stručne radionice iz pojedinih pravnih područja u ukupnom trajanju od dva mjeseca organizira Pravosudna akademija radi stjecanja vještina za rješavanje praktičnih poslova iz djelokruga rada sudova i državnog odvjetništva. Sudjelovanje u stručnim radionicama je obvezatno.

(2) Mjesto i vrijeme održavanja stručnih radionica određuje Pravosudna akademija.

(3) Nakon ispunjenja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita vježbenik ostvaruje pravo na dva mjeseca za pripremu pravosudnog ispita, a o vremenu korištenja ovoga prava dužan je pisanim putem izvijestiti čelnika pravosudnog tijela kod kojeg je raspoređen na vježbeničku praksu.

(4) Preostalo vrijeme vježbeničke prakse do njezinog isteka, vježbenici su raspoređeni prema odredbi članka 11. ovoga Zakona i obavljaju zadaće na temelju naputaka svojih mentora radi daljnjeg stručnog usavršavanja.

(5) Vježbeniku može biti odobreno obavljanje dijela vježbeničke prakse izvan pravosudnog tijela u koje je raspoređen, na temelju sporazuma čelnika toga pravosudnog tijela i čelnika tijela u koje se vježbenik upućuje radi obavljanja dijela vježbeničke prakse.

Članak 13.

(1) Čelnik pravosudnog tijela u koje je vježbenik raspoređen određuje mentora radi praćenja rada vježbenika i skrbi o njegovom stručnom obrazovanju.

(2) Za mentora može biti određen sudac ili zamjenik državnog odvjetnika određen godišnjim rasporedom poslova koji je završio edukaciju za mentore pri Pravosudnoj akademiji.

(3) Dužnost mentora je potaknuti zanimanje i trud vježbenika te ga pripremiti za odgovoran rad u ispunjenju praktičnih zadaća.

(4) Mentor može istodobno imati najviše dva vježbenika. Rad s vježbenicima izjednačuje se s radom na drugim poslovima, a vrednovanje tog rada odredit će se okvirnim mjerilima za rad sudaca i zamjenika državnih odvjetnika.

(5) Vježbenici u svakom dijelu izobrazbe moraju izrađivati obvezne pisane radnje.

(6) Vježbenik je dužan tijekom vježbeničke prakse voditi dnevnik.

(7) Nadzor nad provođenjem vježbeničke prakse u pravosudnim tijelima provodi čelnik pravosudnog tijela u suradnji s mentorom kod kojeg je vježbenik raspoređen.

Članak 14.

(1) Ako se vježbenička praksa prekine uslijed neprekidnog bolovanja dužeg od šest mjeseci ili rodiljnog dopusta, stručno obrazovanje produžuje se za vrijeme trajanja prekida.

(2) Vježbenička praksa prekinuta iz drugog važnog razloga može se produljiti za vrijeme trajanja prekida.

(3) O produžetku vježbeničke prakse odlučuje ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Članak 15.

(1) Vježbeniku prestaje vježbenička praksa:

- istekom vremena na koji je vježbenik primljen u službu
- otkazom iz razloga predviđenim odredbama zakona koji uređuje prava i obveze državnih službenika
- sporazumom
- po sili zakona, iz razloga predviđenih odredbama zakona koji uređuje prava i obveze državnih službenika.

(2) Rješenje o prestanku vježbeničke prakse donosi pravosudno tijelo.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

III. STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE RADI STJECANJA UVJETA ZA POLAGANJE PRAVOSUDNOG ISPITA

Članak 16.

(1) Osobe sa završenim studijem prava bez radnog iskustva na pravnim poslovima mogu se primiti u pravosudno tijelo na stručno osposobljavanje radi stjecanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita u trajanju od 18 mjeseci.

(2) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa donosi godišnji plan prijma osoba iz stavka 1. ovoga članka za sva pravosudna tijela u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu državnog proračuna za kalendarsku godinu na koju se plan odnosi, ovisno o raspoloživim financijskim sredstvima osiguranim državnim proračunom za rashode za zaposlene.

(3) Osobe iz stavka 1. ovoga članka primaju se na stručno osposobljavanje rješenjem pravosudnog tijela i ne zasnivaju radni odnos u pravosudnom tijelu.

(4) Na izbor kandidata iz stavka 3. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o prijemu vježbenika u pravosudna tijela.

(5) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

(6) Osobe iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju pravo na obvezno zdravstveno i mirovinsko osiguranje prema posebnom zakonu te naknadu troškova prijevoza za dolazak na osposobljavanje i povratak s osposobljavanja prema propisima koji se primjenjuju na državne službenike u pravosudnom tijelu, ali ne ostvaruju pravo na naknadu za rad.

(7) Na obavljanje stručnog osposobljavanja osoba iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe o rasporedu i obvezama vježbenika u pravosudnim tijelima za vrijeme praktičnog dijela vježbeničke prakse.

IV. STRUČNO OBRAZOVANJE ZA PRISTUPANJE POLAGANJU PRAVOSUDNOG ISPITA

Članak 17.

Odvjetnički vježbenici mogu radi stručnog obrazovanja obavljati praksu u sudu, a raspoređuju se na stručno obrazovanje u općinski sud rješenjem suda.

Članak 18.

(1) Javnobilježnički vježbenici dužni su radi stručnog obrazovanja za polaganje pravosudnog ispita obaviti praksu u općinskom sudu u trajanju od najmanje 160 sati prema rasporedu koji odredi predsjednik suda.

(2) Javnobilježnički vježbenici raspoređuju se na stručno obrazovanje u sud rješenjem suda, na prijedlog Hrvatske javnobilježničke komore.

Članak 19.

(1) Osobe sa završenim studijem prava koje obavljaju pravne poslove, osim vježbenika i osoba na stručnom osposobljavanju u pravosudnim tijelima, odvjetničkih i javnobilježničkih vježbenika, koje su manje od tri godine radile na pravnim poslovima dužne su radi stručnog obrazovanja za polaganje pravosudnog ispita obaviti praksu u sudu u trajanju od najmanje 12 mjeseci.

(2) Osobe sa završenim studijem prava zaposlene u znanstveno-nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima pravnih znanosti sukladno propisima o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju koje su manje od tri godine radile na tim poslovima dužne su radi stručnog obrazovanja za polaganje pravosudnog ispita obaviti praksu u sudu u trajanju od najmanje 12 mjeseci.

(3) Praksa u sudu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka provodi se prema rasporedu koji odredi predsjednik suda, a koji mora biti usklađen s rasporedom stručne prakse sudačkih vježbenika.

(4) Osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mogu podnijeti zahtjev predsjedniku općinskog suda radi obavljanja prakse nakon najmanje jedne godine rada na tim poslovima. Zahtjevu se prilaže suglasnost poslodavca i ugovor o radu ili rješenje o prijamu u službu.

(5) Osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka primaju se na praksu u sud rješenjem suda.

V. PRAVOSUDNI ISPIT I PRETPOSTAVKE ZA PRISTUP PRAVOSUDNOM ISPITU

Članak 20.

(1) Pravosudni ispit se polaže pred Ispitnim povjerenstvom za polaganje pravosudnog ispita (u daljnjem tekstu: Ispitno povjerenstvo) od pet članova.

(2) Članove Ispitnog povjerenstva i najmanje po pet zamjenika za svaki predmet određen odredbom članka 30. stavka 1. ovoga Zakona imenuje rješenjem ministar nadležan za poslove pravosuđa iz reda sudaca, zamjenika državnih odvjetnika, odvjetnika, javnih bilježnika i drugih pravnika koji su se dokazali svojim stručnim djelovanjem na određenom pravnom području.

(3) Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka imenuje se tajnik Ispitnog povjerenstva i njegovi zamjenici, koji obavljaju stručne i administrativne poslove za potrebe Ispitnog povjerenstva.

(4) Članovi i zamjenici članova Ispitnog povjerenstva moraju biti pravnici s najmanje 15 godina radnog iskustva u struci nakon položenog pravosudnog ispita.

(5) Tajnik Ispitnog povjerenstva i njegovi zamjenici imenuju se iz reda državnih službenika ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa s položenim pravosudnim ispitom.

(6) Članovi i zamjenici članova Ispitnog povjerenstva imenuju se na vrijeme od četiri godine i mogu biti ponovno imenovani.

(7) Ministar nadležan za poslove pravosuđa i predsjednik Ispitnog povjerenstva najmanje jednom godišnje sazivaju sastanak članova i zamjenika članova Ispitnog povjerenstva radi razmatranja pitanja značajnih za njegov rad.

Članak 21.

(1) Član i zamjenik člana Ispitnog povjerenstva koji je sudjelovao u postupku zapošljavanja pojedinog kandidata ili mu je bio mentor te kojem je kandidat krvni srodnik u ravnoj lozi

odnosno pobočnoj lozi zaključno do četvrtog stupnja, bračni drug ili srodnik po tazbini do drugog stupnja, izvanbračni drug ili životni partner, štićenik ili posvojenik ne može sudjelovati na usmenom ispitu za tog kandidata.

(2) Član i zamjenik člana Ispitnog povjerenstva koji smatra da u odnosu na pojedinog kandidata postoje druge okolnosti koje dovode u sumnju njegovu nepristranost dužan je o tome obavijestiti ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa radi određivanja drugog člana za sudjelovanje na usmenom dijelu ispita tog kandidata.

(3) Članovi i zamjenici članova Ispitnog povjerenstva u odnosu na koje postoje zapreke iz stavka 1. ovoga članka dužni su ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa izvijestiti o postojanju ovih okolnosti prije sastavljanja rasporeda usmenog dijela ispita odnosno nakon njegove objave.

(4) O postojanju okolnosti iz stavaka 1. ili 2. ovoga članka ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa mora izvijestiti i kandidat.

(5) Sudjelovanje člana ili zamjenika člana Ispitnog povjerenstva na usmenom dijelu ispita protivno odredbama stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka razlog je razrješenja dužnosti člana ili zamjenika člana Ispitnog povjerenstva, koja se odluka objavljuje na mrežnoj stranici ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

Članak 22.

(1) Ministar nadležan za poslove pravosuđa odlukom određuje visinu i način plaćanja naknade kojom se podmiruju troškovi polaganja pravosudnog ispita.

(2) Članovima i tajniku Ispitnog povjerenstva te njihovim zamjenicima pripada naknada za rad u Ispitnom povjerenstvu u visini koju odlukom utvrđuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 23.

(1) Uvjete za polaganje pravosudnog ispita vježbenici u pravosudnim tijelima ispunjavaju nakon 18 mjeseci vježbeničke prakse i izvršenog programa stručnih radionica u Pravosudnoj akademiji sukladno ovom Zakonu.

(2) Prijavu za polaganje pravosudnog ispita za osobe iz stavka 1. ovog članka podnosi čelnik pravosudnog tijela u koje je vježbenik raspoređen u roku od 15 dana od dana kad vježbenik ispuni uvjete za polaganje pravosudnog ispita.

(3) Ako čelnik pravosudnog tijela u koje je vježbenik raspoređen u roku iz stavka 2. ovoga članka ne podnese prijavu za polaganje pravosudnog ispita, kandidat može sam podnijeti prijavu.

Članak 24.

(1) Uvjete za polaganje pravosudnog ispita ispunjavaju:

- osobe primljene u pravosudna tijela na stručno osposobljavanje radi stjecanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita nakon 18 mjeseci vježbeničke prakse sukladno ovom Zakonu
- odvjetnički vježbenici nakon 18 mjeseci odvjetničke vježbe
- javnobilježnički vježbenici nakon 18 mjeseci javnobilježničke vježbe i obavljene prakse u općinskom sudu iz članka 18. ovoga Zakona
- osobe sa završenim studijem prava koje obavljaju pravne poslove, osim vježbenika i osoba na stručnom osposobljavanju u pravosudnim tijelima, odvjetničkih i javnobilježničkih vježbenika, nakon najmanje dvije godine obavljanja pravnih poslova i obavljene prakse u sudu iz članka 19. ovoga Zakona ili nakon najmanje tri godine obavljanja pravnih poslova
- osobe zaposlene u znanstveno–nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima pravnih znanosti sukladno propisima o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju nakon najmanje dvije godine obavljanja tih poslova i obavljene prakse u sudu iz članka 19. ovoga Zakona ili nakon najmanje tri godine obavljanja tih poslova.

(2) Osobe iz stavka 1. ovog članka same podnose prijavu za polaganje pravosudnog ispita.

Članak 25.

(1) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa rješenjem utvrđuje ispunjava li kandidat uvjete za polaganje pravosudnog ispita.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom propisuje postupak prijave polaganja pravosudnog ispita.

Članak 26.

(1) Pravosudne ispite organizira i provodi ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

(2) Raspored polaganja pravosudnog ispita određuje ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

(3) Pravosudni ispit polaže se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

Članak 27.

(1) Pisani dio ispita sastoji se od tri radnje iz područja građanskog, kaznenog i upravnog prava utemeljene na konkretnom spisu predmeta.

(2) Ispitno povjerenstvo ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa dostavlja određeni broj spisa predmeta za izradu pisanih radnji iz stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Kandidat pisanu radnju izrađuje pod osobnom zaporkom koju određuje ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa. Radnja ne smije sadržavati elemente koji ukazuju na osobu kandidata.

(4) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom određuje način izbora predmeta za pisane radnje, dopuštena pomagala, vrijeme i mjesto pisanja radnji, nadzor nad pisanim dijelom ispita i vrijeme dopušteno za pisanje predmetnih radnji.

Članak 28.

(1) U slučaju remećenja urednog tijeka pisanog ispita Ispitno povjerenstvo može:

1. produžiti vrijeme za izradu pisanog ispita razmjerno trajanju prekida
2. pojedinim ili svim kandidatima naložiti ili omogućiti ponovnu izradu te pisane radnje.

(2) Kandidat se ne može pozivati na smetnju, ako to nije za vrijeme pisanog ispita prijavio tajniku ili zamjeniku tajnika Ispitnog povjerenstva.

Članak 29.

(1) Ako kandidat nije predao pisanu radnju u propisanom vremenu, smatra se da nije položio ispit.

(2) Svaku pravodobno predanu pisanu radnju zasebno pregledavaju i boduju dva člana Ispitnog povjerenstva. Za bodovanje radnji se primjenjuje članak 32. stavak 2. ovoga Zakona. Ako ispitivači pisanu radnju različito boduju, prosjek zbroja bodova predstavlja konačni ostvareni broj bodova za pojedinu pisanu radnju.

(3) Bodovanje pisanih radnji provodi se prije usmenog ispita. Kandidat mora iz radnji iz područja građanskog i kaznenog prava ostvariti po najmanje šest bodova, a iz radnje iz područja upravnog prava najmanje tri boda da bi ostvario pravo na pristupanje usmenom dijelu pravosudnog ispita.

(4) Nakon ocjenjivanja pisanih radnji članovima Ispitnog povjerenstva može se dati obavijest o osobi kandidata, kao i kandidatima obavijest o osobi ispitivača.

(5) O ostvarenom broju bodova na pisanom dijelu ispita kandidati će se obavijestiti prije usmenog ispita.

Članak 30.

(1) Usmeni dio ispita sastoji se od ispitivanja iz pet predmeta:

- Građansko i trgovačko pravo
- Građansko postupovno i obiteljsko pravo
- Kazneno i kazneno postupovno pravo
- Upravno pravo i radno pravo
- Ustavno uređenje, organizacija pravosuđa i pravo Europske unije.

(2) Usmeni ispit se polaže pred Ispitnim povjerenstvom. Cjelokupni se ispit provodi u neprekidnoj nazočnosti svih članova Ispitnog povjerenstva.

(3) Predsjednik Ispitnog povjerenstva rukovodi usmenim ispitom, vodeći računa da se kandidati ispituju na prikladan način i brine o održavanju reda na usmenom ispitu.

(4) Usmenom ispitu mogu nazočiti zainteresirane osobe koje se prethodno prijave ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

(5) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom propisuje način provođenja usmenog dijela ispita.

Članak 31.

(1) Ispitno povjerenstvo svoje odluke donosi većinom glasova. Nijedan član Ispitnog povjerenstva ne može se suzdržati od glasovanja.

(2) Nakon završetka usmenog ispita iz pojedinog predmeta Ispitno povjerenstvo ocjenjuje znanje kandidata.

(3) Po završetku cjelokupnog ispita utvrđuje se ukupno ostvareni broj bodova na pravosudnom ispitu i donosi se odluka o rezultatu ispita koja se priopćuje kandidatima.

(4) O tijeku usmenog ispita sastavlja se zapisnik koji potpisuju svi članovi Ispitnog povjerenstva, tajnik Ispitnog povjerenstva i kandidat.

(5) Ministar nadležan za poslove pravosuđa određuje pravilnikom sadržaj zapisnika iz stavka 4. ovoga članka.

Članak 32.

(1) Na pravosudnom ispitu može se ostvariti najviše 100 bodova.

(2) Za svaku pisanu radnju iz područja građanskog i kaznenog prava može se ostvariti najviše po 10 bodova, a za pisanu radnju iz područja upravnog prava najviše pet bodova.

(3) Usmeni dio ispita boduje se prema pojedinim predmetima:

- Građansko i trgovačko pravo s najviše 15 bodova
- Građansko postupovno i obiteljsko pravo s najviše 15 bodova
- Kazneno i kazneno postupovno pravo s najviše 15 bodova
- Upravno pravo i radno pravo s najviše 15 bodova
- Ustavno uređenje, organizacija pravosuđa i pravo Europske unije s najviše 15 bodova.

Članak 33.

(1) Predsjednik Ispitnog povjerenstva utvrđuje da pravosudni ispit nije položen:

1. ako kandidat odustane od započetog pisanog dijela ispita bez opravdanog razloga

2. ako kandidat iz pisanih radnji iz područja građanskog i kaznenog prava ne ostvari po najmanje šest bodova, a iz radnje iz područja upravnog prava najmanje tri boda

3. ako kandidat ne pristupi polaganju usmenog dijela ispita bez opravdanog razloga

4. ako kandidat napusti polaganje usmenog dijela ispita bez opravdanog razloga

5. ako kandidat ne pristupi polaganju popravnog ispita bez opravdanog razloga.

(2) Kandidat koji iz jednog predmeta na usmenom ispitu ostvari manje od osam bodova upućuje se na popravni ispit iz tog predmeta.

(3) Kandidat koji iz dva predmeta na usmenom ispitu ostvari manje od osam bodova nije položio pravosudni ispit.

Članak 34.

(1) Započeti ispit može se odgoditi ako je kandidat zbog bolesti ili nekih drugih opravdanih razloga spriječen nastaviti polaganje ispita.

(2) Rješenje o nastavku ispita donosi ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa na molbu kandidata, koja se podnosi u roku od osam dana od dana kad je kandidat trebao pristupiti polaganju pravosudnog ispita.

(3) Ako kandidat ne podnese molbu za nastavak ispita u roku iz stavka 2. ovoga članka ili ako mu je molba odbijena, smatra se da ispit nije položio.

(4) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali kandidat može pokrenuti upravni spor.

Članak 35.

(1) Kandidat koji ne položi ispit može ponovno pristupiti ispitu nakon isteka roka od četiri mjeseca od dana polaganja.

(2) Polaganju popravnog ispita kandidat može pristupiti u roku koji ne može biti kraći od mjesec dana niti dulji od tri mjeseca od dana polaganja ispita.

(3) Kandidatu koji ponovno pristupa polaganju pravosudnog ispita priznaju se prethodno ostvareni rezultati na pisanom dijelu ispita.

Članak 36.

(1) Vježbeniku u pravosudnom tijelu koji je na pravosudnom ispitu ostvario najmanje 70 bodova vježbenička praksa produljuje se za šest mjeseci od položenog pravosudnog ispita.

(2) Za vrijeme produljene vježbeničke prakse vježbenik sudjeluje u radu posebnih stručnih radionica Pravosudne akademije te postupuje po uputama mentora radi daljnje pripreme za obavljanje poslova sudačkog ili državnoodvjetničkog savjetnika.

Članak 37.

(1) Vježbenik u pravosudnom tijelu koji je na pravosudnom ispitu ostvario najmanje 70 bodova nakon isteka vremena za koje mu je praksa produljena raspoređuje se bez provođenja javnog natječaja ili internog oglasa na slobodno radno mjesto savjetnika u tom pravosudnom tijelu.

(2) Ako u pravosudnom tijelu ima više vježbenika koji ispunjavaju uvjete iz stavka 1. ovoga članka, rasporedit će se onaj koji je ostvario veći broj bodova na pravosudnom ispitu i postigao najbolje ocjene mentora na praktičnom dijelu vježbeničke prakse i ocjene voditelja stručnih radionica.

Članak 38.

(1) Vježbeniku u pravosudnom tijelu koji ne položi pravosudni ispit prestaje državna služba protekom dvije godine vježbeničke prakse, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa može, po pribavljenom mišljenju čelnika pravosudnog tijela, rješenjem produžiti vježbeničku praksu i nakon proteka roka iz stavka 1. ovoga članka ako za to postoje opravdani razlozi, ali najduže za šest mjeseci.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 39.

Osobe koje su s vježbeničkom praksom ili obavljanjem drugih pravnih poslova započele prije stupanja na snagu ovoga Zakona uvjete za pristupanje polaganju pravosudnog ispita stječu prema ovom Zakonu ili Zakonu o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu (Narodne novine, br. 84/08 i 75/09), ovisno o tome koji zakon je za njih povoljniji.

Članak 40.

(1) Pravilnike iz članka 7. stavka 5., članka 10. stavka 3., članka 25. stavka 3., članka 27. stavka 4., članka 30. stavka 5. i članka 31. stavka 5. ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do stupanja na snagu pravilnika iz stavka 1. ovoga članka primjenjivat će se Pravilnik o polaganju pravosudnog ispita (Narodne novine, br. 96/09 i 22/15) i Pravilnik o teorijskom i praktičnom stručnom obrazovanju vježbenika u pravosudnim tijelima (Narodne novine, broj 96/09).

(3) Rješenja iz članka 20. stavaka 2. i 3. i odluke iz članka 22. ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 41.

Mandat Ispitnog povjerenstva imenovanog sukladno odredbama članka 20. stavaka 2. i 3. Zakona o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu (Narodne novine, br. 84/08 i 75/09) prestaje stupanjem na snagu ovog Zakona.

Članak 42.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu (Narodne novine, br. 84/08 i 75/09).

Članak 43.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. rujna 2019. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakon o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu („Narodne novine“, broj 84/08) donesen je u srpnju 2008. godine, a stupio je na snagu 1. siječnja 2009. godine. Ovim se Zakonom uređuju uvjeti za prijam vježbenika u pravosudna tijela, trajanje i program vježbeničke prakse te način provođenja stručne obuke za odvjetničke i javnobilježničke vježbenike te pravnike sa završenim diplomskim sveučilišnim odnosno integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem prava, kao i postupak prijavljivanja te program, način polaganja i vrednovanja pravosudnog ispita.

S obzirom da se vrlo brzo nakon stupanja na snagu ovoga Zakona ukazala potreba za izmjenom i dopunom njegovih pojedinih odredaba zbog otklona nejasnoća i problema koji su se pojavili u praksi, 2009. godine donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu („Narodne novine“, broj 75/09).

Nakon nešto više od osam godina primjene ovoga Zakona ponovno je potrebno pristupiti izmjenama uređenja pojedinih instituta, i to prvenstveno zbog nedostataka utvrđenih u praksi, potrebe unaprjeđenja pojedinih zakonskih rješenja, ali i usklađenja s propisima koji su stupili na snagu nakon donošenja ovoga Zakona.

Kod vježbeništva u pravosudnim tijelima potrebnim se smatra u postupak prijama uvesti obvezno psihološko testiranje kandidata, u vježbu uključiti praksu u upravnim sudovima te izostaviti precizno naveden katalog radnji koje su vježbenici ovlašteni poduzimati kako bi se omogućilo što cjelovitije stručno obrazovanje vježbenika.

Također se utvrdila potreba omogućavanja stjecanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita nezaposlenim osobama kroz obavljanje stručnog osposobljavanja u pravosudnim tijelima.

Kod pristupa i polaganja pravosudnog ispita važećim zakonskim rješenjima neodgovarajuće uređenima smatraju se prvenstveno pitanja: neujednačenog i relativno dugog trajanja obvezne prethodne stručne obuke za različite kategorije vježbenika odnosno pravnika koja ujedno predstavlja i ograničenje pristupu pravosudnom ispitu, naročito za osobe zaposlene na drugim pravnim poslovima izvan pravosudnih tijela, odvjetništva te javnog bilježništva, nedovoljne određenosti i preciznosti važećih odredaba ovoga Zakona koje se tiču sastava i rada Ispitnog povjerenstva za polaganje pravosudnog ispita, nedovoljne zastupljenosti prava Europske unije u programu polaganja pravosudnog ispita, nezadovoljavajuće raspodjele ispitne materije u pojedine grupe predmeta te nemogućnosti polaganja popravnog ispita.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

U području vježbeništva u pravosudnim tijelima potrebno je omogućiti obavljanje vježbeništva u upravnim sudovima te obvezu vježbenika primljenih u druge sudove i državna odvjetništva da provode određeno vrijeme svoje vježbeničke prakse u upravnim sudovima, koji su ustanovljeni nakon stupanja na snagu važećeg Zakona o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu.

Radi potrebe osiguranja stjecanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita što širem krugu osoba uslijed ograničenih mogućnosti zapošljavanja vježbenika u pravosudnim tijelima uvodi se stručno osposobljavanje radi stjecanja uvjeta za pristupanje polaganju ovog ispita u trajanju od 18 mjeseci, ranije poznato kao „volontiranje“ sukladno Zakonu o pripravnicima u pravosudnim organima i pravosudnom ispitu („Narodne novine“, br. 54/74, 29/78 i 13/90).

Nedostaci koje se odnose na pristup polaganju ispita namjeravaju se otkloniti i propisivanjem alternativnog uvjeta za pristupanje polaganju ovog ispita za pravnike zaposlene izvan pravosudnih tijela, odvjetništva i javnog bilježništva (najmanje dvije godine rada na pravnim poslovima uz obavljanu praksu u sudu ili najmanje tri godine rada na pravnim poslovima).

Ovim se zakonom detaljnije razrađuje i rad Ispitnog povjerenstva za polaganje pravosudnog ispita (propisivanje obveze održavanja sastanaka Povjerenstva, razrada instituta izuzeća) te smislenije uređuju predmeti na usmenom dijelu ispita, uz jačanje zastupljenosti i važnosti upravnog prava i prava Europske unije. Uvodi se i mogućnost polaganja popravnog ispita iz jednog predmeta te priznanje položenog pisanog dijela ispita kod pristupanja ponovnom polaganju ispita.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim se člankom propisuje predmet ovoga Zakona - uvjeti za prijam vježbenika u pravosudna tijela, trajanje i program vježbeničke prakse, stručno obrazovanje za druge osobe sa završenim studijem prava koje namjeravaju pristupiti polaganju pravosudnog ispita, postupak prijavljivanja te program, način polaganja i vrednovanja pravosudnog ispita.

Uz članak 2.

Ovim člankom propisuje se korištenja pojmova s rodnom značenjem u ravnopravnom i jednakom obliku za oba roda.

Uz članak 3.

Ovim člankom definira se pojam vježbenika u pravosudnom tijelu te određuje da se na njih kao državne službenike na sve što nije posebno propisano ovim Zakonom primjenjuju odredbe zakona kojim su propisana prava i obveze državnih službenika.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisuje se postupak donošenja Plana prijma vježbenika u pravosudna tijela. Ovaj plan godišnje donosi ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa, a radi osiguranja boljeg kadrovskog planiranja može ga donijeti i za dvogodišnje te četverogodišnje razdoblje.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuju se uvjeti za prijam vježbenika u pravosudna tijela (hrvatsko državljanstvo, zdravstvena sposobnost, završen studij prava, odsutnost zapreka za prijam u državnu službu). Propisana su i posebna pravila za prijam osoba bez državljanstva, stranih državljana i državljana država članica Europske unije.

Uz članak 6.

Ovim člankom propisuje se postupak raspisivanja natječaja za prijam vježbenika u pravosudna tijela te nadležnost Povjerenstva za izbor vježbenika za provjeru i ocjenjivanje

znanja kandidata te predlaganja kandidata za prijam. Povjerenstvo se sastoji od tri člana i po tri zamjenika člana, koji se biraju iz reda sudaca, zamjenika državnih odvjetnika te rukovodećih službenika ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisuje se da se za vježbenike u pravosudna tijela primaju kandidati koji ostvare ukupno najveći broj bodova u postupku prijma, i to na temelju bodova dodijeljenih prema rezultatima završenog studija prava (najviše 50% bodova), pisane provjere znanja (najviše 40% bodova) i strukturiranog razgovora s Povjerenstvom (najviše 10% bodova). Za razradu vrednovanja ovih komponenti pravilnikom se ovlašćuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Uz članak 8.

Ovim člankom propisuje se postupak prijma kandidata u pravosudna tijela te rasporeda na vježbenička radna mjesta te mogućnost da se izabere neki drugi kandidat sljedeći po broju bodova ako primljeni kandidat ne počne s radom određenog dana, a nakon što se ukinu donesena rješenja o prijmu i o rasporedu na radno mjesto.

Uz članak 9.

Ovim člankom propisuje se trajanje vježbeničke prakse od dvije godine te mogućnost njezinog obavljanja u pravosudnim tijelima prvog i drugog stupnja.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuje se sadržaj stručnog obrazovanja vježbenika u pravosudnim tijelima, koje se sastoji od vježbeničke prakse u pravosudnim tijelima i od sudjelovanja u stručnim radionicama Pravosudne akademije, s ciljem stjecanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita i stručnog osposobljavanja za samostalno obavljanje poslova pred pravosudnim tijelima. Ministar nadležan za poslove pravosuđa ovlašćuje se na prijedlog Pravosudne akademije pravilnikom propisati program i ocjenjivanje stručnog obrazovanja vježbenika u pravosudnim tijelima.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisuje se raspored obavljanja vježbeničke prakse za vježbenike pravosudnim tijelima, na način da u određenom trajanju obuhvati praksu u svim relevantnim odjelima i pojedinim pravosudnim tijelima, nakon čega se vrijeme do ispunjavanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita provodi prema rasporedu čelnika pravosudnog tijela u koje je vježbenik raspoređen.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisuje se sadržaj i trajanje stručnih radionica Pravosudne akademije te da nakon ispunjenja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita svaki vježbenik ostvaruje pravo na dva mjeseca za pripremu pravosudnog ispita, o čemu pisanim putem mora izvijestiti čelnika pravosudnog tijela kod kojeg je raspoređen. Također se propisuje da u preostalom vremenu vježbeničke prakse do njezinog isteka, vježbenici obavljaju zadaće na temelju naputaka svojih mentora radi daljnjeg stručnog usavršavanja. Propisana je i mogućnost da se vježbeniku odobri obavljanje dijela vježbeničke prakse izvan pravosudnog tijela u koje je raspoređen, na temelju sporazuma čelnika toga pravosudnog tijela i čelnika drugog tijela.

Uz članak 13.

Ovim člankom propisuje se postupak određivanja mentora vježbenicima. Mentore određuje čelnik pravosudnog tijela godišnjim rasporedom poslova. Svrha mentorstva je praćenje rada vježbenika i skrb o njegovom stručnom obrazovanju, poticanje zanimanja i truda vježbenika te njihova priprema za odgovoran i samostalan rad. Radi osiguranja kvalitete mentoriranja propisano je da se za mentora može odrediti samo pravosudni dužnosnik koji je završio edukaciju za mentore pri Pravosudnoj akademiji, da svaki mentor može istodobno imati najviše dva vježbenika i da se rad s vježbenicima posebno vrednuje prema okvirnim mjerilima za rad sudaca i zamjenika državnih odvjetnika. Ovim člankom propisuju se i obveze vježbenika na izradu obveznih pisanih radnji i vođenje dnevnika vježbeničke prakse.

Uz članak 14.

Ovim člankom propisuje se produženje stručnog obrazovanja vježbenika u slučaju prekida vježbeničke prakse uslijed neprekidnog bolovanja dužeg od šest mjeseci ili rodiljnog dopusta, te mogućnost produljenja vježbeničke prakse prekinute iz drugog važnog razloga. Također se propisuje da o produžetku vježbeničke prakse odlučuje ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Uz članak 15.

Ovim člankom propisane su osnove prestanka vježbeničke prakse te da rješenje o prestanku vježbeničke prakse donosi čelnik pravosudnog tijela, protiv kojeg je dopuštena žalba ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

Uz članak 16.

Ovim člankom propisuje se mogućnost da se osobe sa završenim studijem prava bez radnog iskustva na pravnim poslovima prime u pravosudno tijelo na stručno osposobljavanje radi stjecanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita u trajanju od 18 mjeseci. Ova se mogućnost predlaže kako bi se što većem broju osoba sa završenim studijem prava u uvjetima ograničenih mogućnosti zapošljavanja u pravosudnim tijelima i zapošljavanja općenito omogućilo stjecanje uvjeta za polaganje pravosudnog ispita. Radi financijskih obveza koje za sustav proizlaze prijemom na ovu vrstu stručnog osposobljavanja, a koje su ovim člankom propisane kao prava osoba na stručnom osposobljavanju, propisan je postupak planiranja ove vrste prijma donošenjem posebnog godišnjeg plana, ovisno o raspoloživim financijskim sredstvima osiguranim državnim proračunom za rashode za zaposlene. Člankom se propisuje i postupak prijma ovih osoba te da se na obavljanje njihovog stručnog osposobljavanja na odgovarajući način primjenjuju odredbe o rasporedu i obvezama vježbenika u pravosudnim tijelima za vrijeme praktičnog dijela vježbeničke prakse.

Uz članak 17.

Odredbom članka 17. propisuje se mogućnost da odvjetnički vježbenici radi stručnog obrazovanja mogu obavljati praksu u općinskom sudu, što prvenstveno ovisi o interesu samog vježbenika i suglasnosti odvjetnika kod kojeg je na vježbi. Mogućnost obavljanja ove prakse propisana je prvenstveno imajući u vidu da po prirodi poslova koje obavljaju odvjetnički vježbenici uglavnom određeno vrijeme provode u sudu, ali i uvažavajući mogućnost da pojedini odvjetnički vježbenici ipak nemaju mogućnost odlaska u sud za vrijeme svoje vježbe. Propisano je i da se odvjetnički vježbenici na obavljanje prakse u sudu primaju rješenjem predsjednika suda.

Uz članak 18.

Ovim člankom propisuje se da su javnobilježnički vježbenici dužni radi stručnog obrazovanja za polaganje pravosudnog ispita provesti najmanje 160 sati stručne prakse u općinskom sudu prema rasporedu koji odredi predsjednik suda, a propisuje se i postupak rasporeda na provođenje stručne prakse na sudu.

Uz članak 19.

Ovim člankom propisuje se obveza i postupak rasporeda na stručno obrazovanje radi polaganja pravosudnog ispita osoba koje obavljaju druge pravne poslove izvan pravosudnih tijela, kao i osoba sa završenim studijem prava zaposlenih u znanstveno-nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima pravnih znanosti, koje su manje od tri godine radile na tim poslovima, a koje su obvezne obaviti praksu u sudu u trajanju od najmanje 12 mjeseci. Propisani su i uvjeti za podnošenje zahtjeva za obavljanje prakse na sudu kao i postupak rasporeda po kojem će se praksa obavljati.

Uz članak 20.

Ovim člankom propisuje se sastav i postupak imenovanja članova Ispitnog povjerenstva za polaganje pravosudnog ispita koje čini pet članova i najmanje po pet zamjenika za svaki predmet, iz reda sudaca, zamjenika državnih odvjetnika, odvjetnika, javnih bilježnika i drugih pravnika koji su se dokazali svojim stručnim djelovanjem na određenom pravnom području. Članove i zamjenike članova na vrijeme od četiri godine imenuje ministar pravosuđa iz reda pravnika s najmanje 15 godine radnog iskustva u struci nakon položenog pravosudnog ispita. Propisani su i uvjeti za imenovanje tajnika Ispitnog povjerenstva i njegovih zamjenika. Radi što kvalitetnijeg rada povjerenstva propisano je da ministar nadležan za poslove pravosuđa i predsjednik Ispitnog povjerenstva najmanje jednom godišnje sazivaju sastanak članova Ispitnog povjerenstva radi razmatranja pitanja značajnih za njegov rad.

Uz članak 21.

Ovim člankom propisane su osnove za izuzeće članova i zamjenika članova Ispitnog povjerenstva od sudjelovanja na usmenom dijelu ispita za pojedinog kandidata zbog sudjelovanja u postupku njegovog zapošljavanja, njegovom mentoriranju ili u slučaju krvnog srodstva, bračne ili izvanbračne zajednice, životnog partnerstva, tazbinskog srodstva te odnosa štićenika ili posvojenika.

Člankom je propisana obveza obavješćavanja ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa o postojanju ovih okolnosti ili drugih okolnosti za koje član ili zamjenik člana Ispitnog povjerenstva smatra da u sumnju mogu dovesti njegovu nepristranost, kao i sankcioniranje članova odnosno zamjenika članova Ispitnog povjerenstva zbog neobavješćavanja te sudjelovanja na ispitu u slučaju postojanja ovih okolnosti razrješenjem člana ili zamjenika člana Ispitnog povjerenstva.

Uz članak 22.

Ovim člankom se ministar nadležan za poslove pravosuđa ovlašćuje odrediti visinu i način plaćanja troškova pravosudnog ispita te visinu naknade za rad članovima i tajniku Ispitnog povjerenstva te njihovim zamjenicima.

Uz članak 23.

Ovim člankom propisuje se da uvjete za polaganje pravosudnog ispita vježbenici u pravosudnim tijelima ispunjavaju nakon 18 mjeseci vježbeništva i izvršenog programa sukladno ovom Zakonu. Člankom se propisuje i postupak prijave polaganja pravosudnog ispita ovih kandidata.

Uz članak 24.

Ovim člankom propisuje se da uvjete za polaganje pravosudnog ispita osobe primljene u pravosudna tijela radi stjecanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita ispunjavaju nakon 18 mjeseci vježbeničke prakse, odvjetnički vježbenici nakon 18 mjeseci odvjetničke vježbe, javnobilježnički vježbenici nakon 18 mjeseci javnobilježničke vježbe i obavljene sudske prakse iz članka 18. ovoga Zakona, a drugi pravnici nakon najmanje dvije godine obavljanja pravnih ili poslova u nastavnim i suradničkim zvanjima pravnih znanosti i obavljene sudske prakse iz članka 19. ovoga Zakona odnosno nakon tri godine obavljanja navedenih poslova.

Uz članak 25.

Ovim se člankom propisuje da ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa rješenjem utvrđuje ispunjava li kandidat uvjete za polaganje pravosudnog ispita te da se protiv navedenog rješenja može pokrenuti upravni spor, a ministru nadležnom za poslove pravosuđa daje se ovlast pravilnikom propisati postupak prijave polaganja pravosudnog ispita.

Uz članak 26.

Ovim se člankom propisuje da pravosudne ispite organizira i provodi ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa te da ono određuje vrijeme polaganja pisanog i usmenog dijela pravosudnog ispita. Također se propisuje da se pravosudni ispit polaže na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

Uz članak 27.

Ovim se člankom propisuje da se pisani dio ispita sastoji se od tri radnje iz područja građanskog, kaznenog i upravnog prava utemeljene na konkretnom spisu predmeta, koje Ispitno povjerenstvo dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa radi pripreme. Radi postizanja objektivnijeg vrednovanja pisanih radnji propisano je da kandidat pisanu radnju izrađuje pod osobnom zaporkom koju određuje ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa i da radnja ne smije sadržavati elemente koji ukazuju na osobu kandidata. Člankom se daje ovlast ministru nadležnom za poslove pravosuđa da pravilnikom odredi način izbora predmeta za pisane radnje, dopuštena pomagala, vrijeme i mjesto pisanja radnji, nadzor nad pisanim dijelom ispita i vrijeme dopušteno za pisanje predmetnih radnji.

Uz članak 28.

Ovim se člankom propisuje ovlast Ispitnog povjerenstva da u slučaju remećenja urednog tijeka pisanog ispita može produžiti vrijeme za izradu pisanog ispita razmjerno trajanju prekida te pojedinim ili svim kandidatima naložiti ili omogućiti ponovnu izradu te pisane radnje. Također se propisuje da se kandidat ne može pozivati na smetnju, ako to nije za vrijeme pisanog ispita prijavio tajniku ili zamjeniku tajnika Ispitnog povjerenstva.

Uz članak 29.

Ovim se člankom propisuje obveza kandidata da preda pisanu radnju u propisanom vremenu, a u protivnom se smatra da nije položio ispit, te da svaku pravodobno predanu pisanu radnju prije usmenog dijela ispita zasebno pregledavaju i boduju dva člana Ispitnog povjerenstva. U slučaju da je različito boduju, propisano je da prosjek zbroja bodova predstavlja konačni ostvareni broj bodova za pojedinu pisanu radnju, o kojem se kandidat obavještava prije usmenog ispita. Kandidat mora iz radnji iz područja građanskog i kaznenog prava ostvariti po najmanje šest bodova, a iz radnje iz područja upravnog prava najmanje tri boda da bi ostvario pravo na pristupanje usmenom dijelu pravosudnog ispita.

Uz članak 30.

Ovim se člankom propisuju predmeti na usmenom dijelu ispita: Građansko i trgovačko pravo, Građansko postupovno i obiteljsko pravo, Kazneno i kazneno postupovno pravo, Upravno pravo i radno pravo te Ustavno uređenje, organizacija pravosuđa i pravo Europske unije. Posebno se propisuje da se usmeni ispit polaže u neprekidnoj nazočnosti svih članova Ispitnog povjerenstva te da predsjednik Ispitnog povjerenstva rukovodi usmenim ispitom, vodeći računa da se kandidati ispituju na prikladan način i brine o održavanju reda na usmenom ispitu. Člankom se propisuje i da usmenom ispitu mogu nazočiti zainteresirane osobe koje se prethodno prijave ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa te da se ministar nadležan za poslove pravosuđa ovlašćuje pravilnikom odrediti način provođenja usmenog dijela ispita.

Uz članak 31.

Ovim se člankom propisuje da Ispitno povjerenstvo svoje odluke donosi većinom glasova i da se nijedan član Ispitnog povjerenstva ne može se suzdržati od glasovanja. Propisuje se ocjenjivanje znanja iz svakog predmeta na usmenom dijelu ispita te način priopćavanja ostvarenog broja bodova kandidatima, kao i vođenje zapisnika o tijelu ispita, čiji sadržaj pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Uz članak 32.

Ovim se člankom propisuje da se ukupno na pravosudnom ispitu može ostvariti najviše 100 bodova, i to za pisanu radnju iz područja građanskog i kaznenog prava najviše po deset bodova, za pisanu radnju iz područja upravnog prava najviše pet bodova te po najviše 15 bodova iz svakog predmeta na usmenom dijelu ispita.

Uz članak 33.

Ovim se člankom propisuje kada se smatra da pravosudni ispit nije položen. Člankom se propisuje i mogućnost polaganja popravnog ispita ako kandidat iz jednog predmeta na usmenom ispitu ostvari manje od osam bodova te da kandidat koji iz dva predmeta na usmenom ispitu ostvari manje od osam bodova nije položio pravosudni ispit.

Uz članak 34.

Ovim se člankom propisuje da se započeti ispit može odgoditi ako je kandidat zbog bolesti ili nekih drugih opravdanih razloga spriječen nastaviti njegovo polaganje te da rješenje o nastavku ispita donosi ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa na molbu kandidata, koja se podnosi u roku od osam dana po prestanku razloga za odgodu ispita. Također se propisuje da protiv ovog rješenja kandidat može pokrenuti upravni spor.

Uz članak 35.

Ovim člankom propisuje se vrijeme u kojem kandidat može ponovno pristupiti polaganju pravosudnog ispita, i to za popravni ispit i za cijeli ispit. Kandidatu koji ponovno pristupa polaganju pravosudnog ispita priznaju se prethodno ostvareni rezultati na pisanom dijelu ispita.

Uz članak 36.

Ovim se člankom propisuje da se vježbeniku u pravosudnom tijelu koji je na pravosudnom ispitu ostvario najmanje 70 bodova vježbenička praksa produlji za šest mjeseci od položenog pravosudnog ispita, za koje vrijeme sudjeluje u radu posebnih stručnih radionica Pravosudne akademije te postupi po uputama mentora radi daljnje pripreme za obavljanje poslova sudačkog ili državnoodvjetničkog savjetnika. Odredba je propisana s ciljem honoriranja

postignutog uspjeha na pravosudnom ispitu do ispunjenja uvjeta za raspored na savjetnička radna mjesta.

Uz članak 37.

Ovim se člankom propisuje da se vježbenik u pravosudnom tijelu koji je na pravosudnom ispitu ostvario najmanje 70 bodova nakon isteka vremena za koje mu je praksa produljena raspoređuje bez provođenja javnog natječaja ili internog oglasa na slobodno radno mjesto savjetnika u tom pravosudnom tijelu. Ako u pravosudnom tijelu ima više vježbenika koji ispunjavaju uvjete za ovaj raspored, rasporedit će se vježbenik koji je ostvario veći broj bodova na pravosudnom ispitu i postigao najbolje ocjene mentora na praktičnom dijelu vježbeničke prakse i ocjene voditelja stručnih radionica. Odredba je propisana s ciljem honoriranja postignutog uspjeha na pravosudnom ispitu te zadržavanja najboljih vježbenika u sustavu pravosudnih tijela.

Uz članak 38.

Ovim se člankom propisuje prestanak vježbeničke prakse vježbeniku u pravosudnom tijelu koji ne položi pravosudni ispit protekom dvije godine vježbeničke prakse, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno (npr. produljenje vježbeničke prakse). Također se propisuje i da ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa može, po pribavljenom mišljenju člника pravosudnog tijela, rješenjem produžiti vježbeničku praksu i nakon proteka ovog roka za najduže šest mjeseci ako za to postoje posebno opravdani razlozi.

Uz članak 39.

Ovim se člankom propisuje da osobe koje su s vježbeničkom praksom ili obavljanjem drugih pravnih poslova započele prije stupanja na snagu ovoga Zakona uvjete za pristupanje polaganju pravosudnog ispita stječu prema ovom Zakonu ili Zakonu o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu (Narodne novine, br. 84/08 i 75/09), ovisno o tome koji zakon je za njih povoljniji kako bi se u što većoj mjeri, unatoč izmjenama sustava obrazovanja i propisanih uvjeta, osigurao pristup polaganju ovog ispita. Polaganje pravosudnog ispita prema odredbama ovoga Zakona predviđeno je od 1. rujna 2019. godine, pri čemu nužno novi Zakon stupa na snagu u vrijeme kada će pojedine kategorije kandidata obavljati svoje vježbe odnosno rad na pravnim poslovima, koji su sukladno odredbama važećeg Zakona o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu i ovog Prijedloga kao uvjet za polaganje pravosudnog ispita propisani u rasponu od 18 do 48 mjeseci. S obzirom na zahvaćanje i učinak na pravne odnose koji su u tijeku, trajniju, a ne jednokratnu narav tih odnosa, kao i nemogućnost izvođenja jednoobraznog zaključka o tome prema kojem se rješenju (važećeg ili predloženog Zakona) propisuju za kandidate lakši odnosno blaži uvjeti, nužno je ostaviti mogućnost da se nekim kandidatima priznaju već stečeni i djelomično stečeni uvjeti. Podsjeća se da se i prema prijelaznoj odredbi članka 33. stavka 1. važećeg Zakona o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu u vezi sa stjecanjem uvjeta upućuje na važenje zakona koji je bio na snazi prije stupanja na snagu ovoga Zakona. Uvažavajući potrebu izmjena trenutno propisanih uvjeta za pristupanje polaganju ovog ispita, ali i općenito dulje vremensko trajanje potrebnog vremena rada na određenim pravnim poslovima, radi zaštite prava kandidata neophodno je ovim Zakonom omogućiti povratno djelovanje pojedinih odredaba prethodno važećeg Zakona.

Uz članak 40.

Ovim se člankom propisuje obveza ministra nadležnog za poslove pravosuđa da pravilnike na čije je donošenje ovlašten donese u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, do kada će se primjenjivati Pravilnik o polaganju pravosudnog ispita (Narodne novine, br.

96/09 i 22/15) i Pravilnik o teorijskom i praktičnom stručnom obrazovanju vježbenika u pravosudnim tijelima (Narodne novine, broj 96/09) kao podzakonski akti Zakona o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu (Narodne novine, br. 84/08 i 75/09). Također se propisuje obveza ministra da odluke o Ispitnom povjerenstvu, pravu na naknadu za rad članovima tajnicima i njihovim zamjenicima te visini troškova polaganja pravosudnog ispita donese u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 41.

Ovim se člankom propisuje da mandat Ispitnog povjerenstva za polaganje pravosudnog ispita imenovanog sukladno odredbama članka 20. stavaka 2. i 3. Zakona o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu (Narodne novine, br. 84/08 i 75/09) prestaje stupanjem na snagu ovog Zakona.

Uz članak 42.

Ovim se člankom propisuje da stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu (Narodne novine, br. 84/08 i 75/09).

Uz članak 43.

Ovim se člankom propisuje stupanje Zakona na snagu.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Rasprava o Prijedlogu zakona u Hrvatskom saboru zaključena je 19. rujna 2018. godine, a na 9. sjednici 28. rujna 2018. godine donesen je zaključak da se prihvaća Prijedlog zakona te da se sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućuju predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Razlike između rješenja koja se predlažu Konačnim prijedlogom zakona u odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona posljedica su primjedbi Odbora za zakonodavstvo i primjedbi iznesenih u raspravi u Hrvatskom saboru. Pojedine razlike koje se odnose na Državnu školu za pravosudne dužnosnike nastale su i kao rezultat rada na Nacrtu prijedloga zakona o Pravosudnoj akademiji, za koji je Ministarstvo pravosuđa stručni nositelj.

U članku 1. stavku 1. Konačnog prijedloga zakona, u dijelu koji se odnosi na naziv studija, tekst je usklađen sa Zakonom o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju („Narodne novine“, br. 107/07 i 118/12).

Izričaj članka 2. Konačnog prijedloga zakona usklađen je prema primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora s člankom 13. Jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor („Narodne novine“, broj 74/15).

U članku 5. stavku 4. Konačnog prijedloga zakona izričaj je usklađen s izričajem stavka 3. ovog članka u dijelu koji se odnosi na zapreke za prijam u državnu službu.

U članku 6. stavku 1. Konačnog prijedloga zakona izričaj je dorađen prema primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora u odnosu na pobliže određenje plana prijma.

U članku 7. Konačnog prijedloga zakona, sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora prema kojem je nejasno značenje izraza „strukturirani razgovor“, dodana je definicija kojom se određuju ciljevi i sadržaj ovog dijela prijamnog postupka.

U članku 11. stavku 2. Konačnog prijedloga zakona vježbenička praksa državnoodvjetničkih vježbenika u sudovima određena je u ukupnom trajanju od deset mjeseci, i to uvođenjem obvezne prakse u trgovačkim i upravnim sudovima u trajanju od po jedan mjesec, a radi izjednačavanja s programom vježbeničke prakse sudačkih vježbenika te omogućavanja bolje pripreme za polaganje pravosudnog ispita.

u člancima 17., 18. i 19. Konačnog prijedloga zakona za odvjetničke i javnobilježničke vježbenike te druge osobe koje namjeravaju pristupiti polaganju pravosudnog ispita, osim vježbenika i osoba na stručnom osposobljavanju u pravosudnim tijelima, izostavljeno je obvezno prethodno stručno obrazovanje za polaganje pisanog dijela ispita u trajanju od 60 sati koje provodi Pravosudna akademija, a sukladno tome i odredbe kojima je u Prijedlogu zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa bio ovlašten pravilnikom propisati program ovog obrazovanja. Usporedbom statističkih podataka o prolaznosti na pravosudnom ispitu prema Zakonu o pripravnicima u pravosudnim organima i pravosudnom ispitu („Narodne novine“, br. 54/74, 29/78 i 13/90) koji nije poznao ovakav uvjet te rezultata pravosudnih ispita koji se provode sukladno važećem Zakonu o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu („Narodne novine“, broj 84/08 i 75/09) koji propisuje obvezno prethodno teorijsko stručno obrazovanje u najkraćem trajanju od 150 sati, nije utvrđena potvrda doprinosa ovakvog obveznog obrazovanja rezultatima i uspjehu na ispitu pa se ono smatra dodatnim financijskim i administrativnim opterećenjem i ograničenjem pristupa polaganju ovog ispita.

Pored navedenog, u članku 17. Konačnog prijedloga zakona izričaj je dorađen radi pojašnjenja vrste suda u kojem se može obavljati praksa odvjetničkih vježbenika u sudu, dok je u članku 19. tekst stavka 1. Prijedloga zakona u Konačnom prijedlogu zakona podijeljen u stavku 1. i novom stavku 2., radi razlikovanja obavljanja pravnih poslova i poslova u znanstveno-nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima pravnih znanosti te je u stavku 5. izvršena dorada izričaja na način da se umjesto riječi: „vježba“ koristi riječ: „praksa“ sukladno izričaju u prethodnim stavcima.

Uvažavajući prijedlog iz rasprave u Hrvatskom saboru u članku 20. stavku 2. Konačnog prijedloga zakona propisano je iz reda kojih se praktičara i stručnjaka imenuju članovi Ispitnog povjerenstva za polaganje pravosudnog ispita.

U tekstu članaka 20. i 21. Konačnog prijedloga zakona dodani su izrijekom i zamjenici članova Ispitnog povjerenstva za polaganje pravosudnog ispita radi izbjegavanja nejasnoća i jedinstvene primjene ovih odredbi na sve članove i zamjenike članova Povjerenstva.

U članku 21. prema primjedbi u raspravi u Hrvatskom saboru osigurano je sankcioniranje nepoštivanja pravila o izuzeću članova Ispitnog povjerenstva za polaganje pravosudnog ispita

zbog postojanja drugih, u zakonu taksativno navedenih okolnosti koje mogu utjecati na nepristranost članova Povjerenstva te se propusti članova Povjerenstva vezani uz pravila članka 21. Konačnog prijedloga zakona o izuzeću sankcioniraju njihovim razrješenjem.

Zbog izostavljanja obveznog prethodnog stručnog obrazovanja u Pravosudnoj akademiji za polaganje pisanog dijela pravosudnog ispita u člancima 23. i 24. Konačnog prijedloga zakona također je izvršen ispravak teksta u odnosu na ovaj uvjet za pristupanje polaganju pravosudnog ispita te je radi otklona nejasnoća i dosljednosti izričaja u članak 24. dodan novi stavak 2. kojim se propisuje tko podnosi prijavu za polaganje pravosudnog ispita za sve kategorije kandidata obuhvaćene ovim člankom.

Sukladno primjedbama iznesenim u raspravi u Hrvatskom saboru o potrebi većeg uvažavanja prava Europske unije, ali istodobnog nepovećavanja opsega i trajanja ispita, predmeti na usmenom dijelu ispita su pregrupirani te ih je u članku 30. stavku 1. i članku 32. stavku 3. Konačnog prijedloga zakona utvrđeno ukupno pet.

Posljedično, zbog drugačijeg propisivanja predmeta na usmenom dijelu pravosudnog ispita te potrebe redistribucije predviđenih najviših mogućih bodova nužno je bilo u članku 20. stavku 1. ispraviti broj članova Ispitnog povjerenstva za polaganje pravosudnog ispita i najmanjeg broja njihovih zamjenika sa šest na pet, u članku 30. stavku 1. Konačnog prijedloga zakona ispraviti ukupan broj predmeta, u članku 29. stavku 3., članku 32. stavku 2. i članku 33. stavku 1. točki 2. Konačnog prijedloga zakona ispraviti najviše moguće bodove i najniže bodovne pragove na pisanom dijelu ispita te u članku 32. stavku 3. Konačnog prijedloga zakona ispraviti najviše moguće bodove na predmetima usmenog dijela ispita.

U članku 32. Konačnog prijedloga zakona izostavljen je stavak 4. koji je bio sadržan u Prijedlogu zakona zbog napuštanja koncepta ulaska u Državnu školu za pravosudne dužnosnike na temelju rezultata pravosudnog ispita.

Uvažavajući iznesene primjedbe u raspravi u Hrvatskom saboru u članku 33. stavku 2. i 3. Konačnog prijedloga zakona ispravljeni su najniži bodovni pragovi za prolaz na usmenom dijelu ispita te je u odnosu na Prijedlog zakona izostavljen stavak 4. koji je predstavljao poseban korektivni faktor za prolaz na ispitu zbog relativno nisko postavljenih bodovnih pragova na usmenom dijelu ispita.

Zbog izmjene koncepta Državne škole za pravosudne dužnosnike u članku 36. stavku 2. Konačnog prijedloga zakona izostavljen je dio teksta koji se odnosi na Školu.

Zbog primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora vezano za vremensko određenje prestanka mandata Ispitnog povjerenstva za polaganje pravosudnog ispita imenovanog prema važećem Zakonu, u odnosu na Prijedlog zakona izvršen je ispravak teksta članka 41. Konačnog prijedloga zakona.

S obzirom na potrebu donošenja odgovarajućih provedbenih propisa te imenovanje novog Ispitnog povjerenstva, a imajući u vidu potrebu redovnog održavanja ispitnih rokova, u članku 43. Konačnog prijedloga zakona izmijenjeno je vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NE PRIHVAĆANJA

Nisu prihvaćene sljedeće primjedbe iznesene u raspravi u Hrvatskom saboru:

- da se preciznije odredi i definira pojam vježbeništva u pravosudnim tijelima i preciziraju ovlasti vježbenika, vodeći računa o projekcijama kadrovskih potreba u pravosuđu općenito.

Prijam vježbenika u pravosudna tijela provodi se sukladno utvrđenom planu prijma u kojem se u obzir uzimaju kadrovske, prostorne, organizacijske, financijske i druge potrebe pravosudnih tijela te pravosudnog sustava općenito. Jednako tako, cilj i svrha vježbeništva propisani su u članku 10. Konačnog prijedloga zakona, a program vježbeništva u člancima 11., 12. i 13. Konačnog prijedloga zakona.

- da se drugačije rasporedi najveći mogući broj bodova u postupku prijma vježbenika u pravosudna tijela, na način da se na strukturiranom razgovoru može ostvariti najviše 5% ukupnog broja bodova.

Konačni prijedlog zakona u članku 7. zadržava omjer bodova iz važećeg Zakona o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu koji se u dosadašnjoj praksi nije pokazao neodgovarajućim, a kroz navedeno se rješenje i Povjerenstvu za prijam vježbenika omogućava vrednovanje profesionalnih ciljeva i motivacije kandidata kao glavnog cilja prijamnog postupka.

- da se trajanje vježbeništva u pravosudnim tijelima u članku 9. Konačnog prijedloga Zakona propiše u trajanju od 30 mjeseci.

Trajanje ove prakse od 24 mjeseca već je uvriježeno u našem pravosudnom sustavu i nije se pokazala konkretna potreba izmjene trajanja ove vježbe. S obzirom na ograničenost ovlasti vježbenika i njihovog doprinosa radu pravosudnih tijela prijedlog se smatra neosnovanim, a ujedno bi se i negativno odrazio na mogućnost da se kroz vježbeništvo u pravosudnim tijelima što više kandidata upozna s osnovama funkcioniranja pravosudnih tijela i osposobi za polaganje pravosudnog ispita.

- da se u članku 17. Konačnog prijedloga zakona poveća opseg i trajanje obveznog prethodnog stručnog obrazovanja kandidata za polaganje pisanog dijela pravosudnog ispita.

Navedena je obveza provedenom analizom uspješnosti polaganja pravosudnih ispita utvrđena kao ograničenje pristupa polaganju ovog ispita pa se, uvažavajući i zainteresiranost matičnih komora za edukaciju svojih vježbenika, u Konačnom prijedlogu zakona ovakvo stručno obrazovanje izostavlja kao poseban uvjet za pristup polaganju ovog ispita.

U zadnje tri godine primjene Zakona o pripravnicima u pravosudnim organima i pravosudnom ispitu („Narodne novine“, br. 54/74, 29/78 i 13/90), koji nije poznavao ovakav vid obvezne prethodne edukacije kandidata, prolaznost na ispitima bila je prosječno 73,94%, odnosno čak 90,30% ako se uračunaju i kandidati koji su ispit položili s popravkom. Nasuprot tome, prosječna prolaznost na pravosudnom ispitu sukladno važećem zakonu o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu u posljednje tri godine je tek 47,63%. Razlog nižoj prolaznosti svakako je činjenica da važeći Zakon ne poznaje popravni ispit, a ima eliminacijsko ocjenjivanje pisanog dijela ispita (u navedenom vremenskom razdoblju ukupno 83,48% kandidata koji su pristupili ispitu uspješno je položilo pisani dio ispita), no svakako se iz navedenih podataka može zaključiti i da obvezna prethodna edukacija nije doprinijela boljoj pripremljenosti kandidata za polaganje ovog ispita.

- da se u članku 20. Konačnog prijedloga zakona propiše postupak imenovanja članova Ispitnog povjerenstva za polaganje pravosudnog ispita, kroz traženje obrazloženog prijedloga kandidata i raspisivanja javnog poziva svim zainteresiranim kandidatima. Nepotrebnim se smatra navedeni postupak propisivati zakonskim odredbama te se navedeno namjerava propisati provedbenim propisom koji regulira polaganje pravosudnog ispita.
- da se u članku 20. Konačnog prijedloga zakona propiše obveza održavanja sastanaka članova Ispitnog povjerenstva najmanje dva puta godišnje.
Navedeno se smatra nepotrebnim posebno propisivati s obzirom na izričaj „najmanje jednom godišnje“ koji omogućava održavanje ovakvih sastanaka prema potrebi, a pored navedenog postoji mogućnost održavanja sastanaka članova Ispitnog povjerenstva i bez inicijative ministra nadležnog za poslove pravosuđa.
- da se u članku 22. Konačnog prijedloga zakona naknada za rad Ispitnog povjerenstva za polaganje pravosudnog ispita pobliže odredi zakonom.
Navedeni se prijedlog, s obzirom na visinu navedene naknade te dosadašnju praksu prema kojoj istu odlukom utvrđuje ministar nadležan za poslove pravosuđa, smatra nepotrebnim.
- da se u članku 27. Konačnog prijedloga zakona propiše obvezna izrada samo dvije pisane radnje odnosno da se kandidatima omogući izbor područja za pisanje treće radnje.
Ovakvo rješenje važećeg Zakona o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu mijenja se upravo iz razloga što po svojoj naravi radnje iz područja trgovačkog i radnog prava predstavljaju radnje iz područja građanskog prava, a i s obzirom na potrebu jačanja uloge i značaja predmeta upravno pravo.
- da se radi objektivnosti pisani dio ispita organizira u obliku eliminacijske provjere znanja pitanjima na zaokruživanje koja bi se nasumce birala iz veće baze pitanja i koji bi se ispravljao računalno, a što bi ujedno dalo veći značaj Ispitnom povjerenstvu, odnosno da se preispita postojeći koncept izrade pisanih zadaća.
Ne nalazi se potreba odstupanja od višegodišnje prakse prema kojoj se na pisanom dijelu pravosudnog ispita izrađuju nacrti sudskih presuda, a na koji je način moguće provjeriti poznavanje pravnih izvora, logičko zaključivanje i povezivanje te pisano izražavanje kandidata.
- u članku 29. stavku 2. Konačnog prijedloga zakona propisati obvezu obrazloženja ocjene članova Ispitnog povjerenstva za polaganje pravosudnog ispita na pisanom dijelu ispita ako se ocjene dva ispitivača razlikuju za više od jednog boda.
Ovakva se obveza ne predlaže u odnosu na usmeni dio ispita, a uloga Ispitnog povjerenstva nije pomoć u pripremi polaganja ovog ispita, već ocjena pokazanog znanja.
- da se u članku 29. stavku 5. Konačnog prijedloga zakona precizira vrijeme i način informiranja kandidata o rezultatima pisanog dijela ispita te da im se ostavi dovoljno vremena za pripremu usmenog dijela ispita.
Smatra se da navedenu materiju nije potrebno razrađivati zakonskim odredbama te će ista biti uređena podzakonskim propisima.
- u članku 30. stavku 2. Konačnog prijedloga zakona propisati da članovi Ispitnog povjerenstva za vrijeme ispitivanja na usmenom dijelu ispita ne smiju koristiti pravne izvore.

Navedena se odredba smatra sasvim nepotrebnom jer su članovi Ispitnog povjerenstva najugledniji pravni praktičari, a i nejasno je iz kojeg razloga bi im se za vrijeme ispita uskratila mogućnost da u izvorima izvrše određene provjere te da im izvori služe kao podsjetnik za ispitivanje.

- da se u Zakonu propiše najduže trajanje usmenog dijela pravosudnog ispita.
Smatra se da navedenu materiju nije potrebno razrađivati zakonskim odredbama te će ista biti uređena podzakonskim propisima.
- u članku 31. stavku 1. Konačnog prijedloga zakona propisati način odlučivanja Ispitnog povjerenstva u slučaju podjele glasova.
Navedeno je nepotrebno s obzirom da se u Konačnom prijedlogu zakona predlaže postojanje pet predmeta na usmenom dijelu ispita.
- da se u članku 33. Konačnog prijedloga zakona jasno propiše je li odluka Ispitnog povjerenstva o uspjehu na ispitu upravni akt, pri čemu se smatra da to ne bi trebala biti.
Navedeni prijedlog ne prihvaća se jer predmetna odluka nije upravni akt pa se nepotrebnim smatra isto posebno konstatirati u zakonskom tekstu.